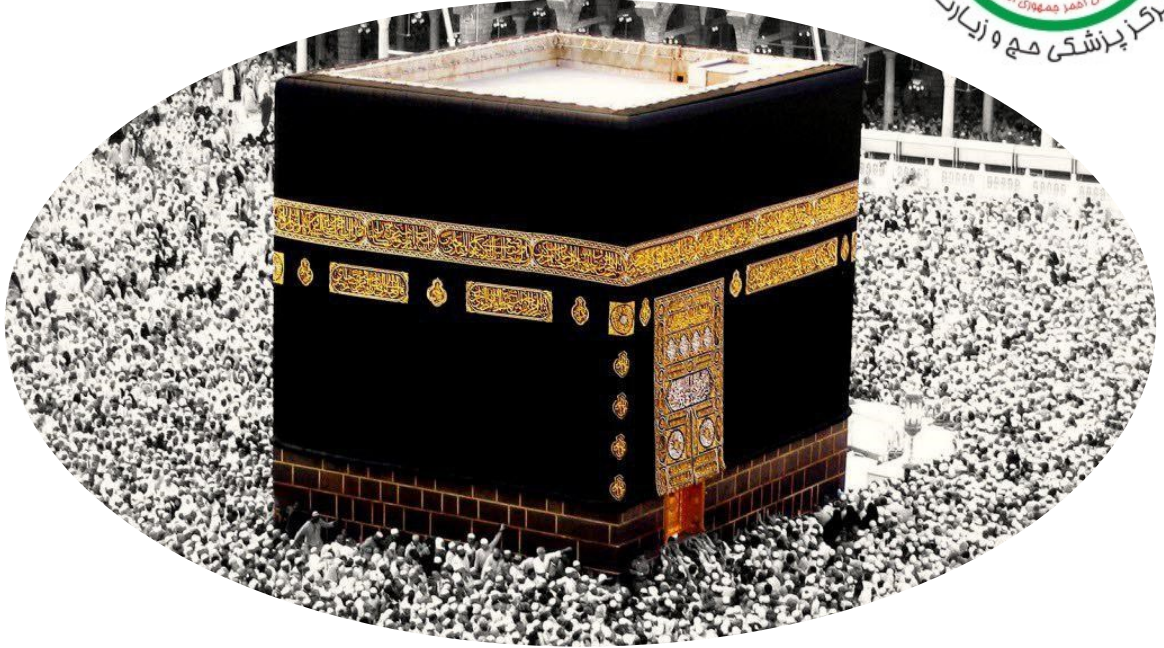

دستور العمل اجرایی

معاینات حج ۱۳۹۶

بسمه تعالی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

«وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا»

حدیث ابرار: در روایات متعددی از معصومین علیهم السلام پیرامون آیه شریفه فوق، برخورداری از سلامت جسمی و یا جسمی- روانی در کنار استطاعت مالی شرط وجوب حج معرفی گردیده است.

مقدمه:

حج رویدادی است که در آن سالانه نزدیک به سه میلیون مسلمان از تمامی جهان در مکه مکرمه جمع می‌شوند. نزدیک به ۸۶ هزار نفر از کل زائرین آمار مذکور، سهم زائرین ایرانی می‌باشد.

این سفر معنوی که از یک ماه تا دو ماه بطول می‌انجامد در مکانی محدود انجام می‌پذیرد، و زائرین در این سفر تغییرات قابل ملاحظه‌ای از نظر روش و فعالیت‌های روزمره‌ی زندگی پیدا کرده و این عامل می‌تواند مشکلات بهداشتی و سلامتی بسیاری را برای ایشان رقم زند.

مشکلات سلامت در طی دوران حج به دو گروه عمده تقسیم می‌شوند. **گروه اول** شامل مشکلات سلامتی اکتسابی، مانند: بیماری‌های عفونی، تروما، گرم‌زدگی، مشکلات گوارشی و تنفسی است که زائرین به دلیل شرایط خاص موسم حج به آن دچار می‌گردند و گروه دوم شامل وخیم‌تر شدن بیماری‌های زمینه‌ای مانند بیماری‌های قلبی، عروقی، روانی، تنفسی، کهولت سن و یا عود بیماری و ... که به دلیل تغییر سبک و شرایط زندگی استطاعت جسمی و یا روانی لازم را جهت بجا آوردن اعمال سنگین حج نخواهند داشت و نیازمند درمان تخصصی و طولانی مدت می‌باشند، و برخی از بیماران قبل از موسم حج و یا پس از آن به ایران اعزام می‌شوند و این بازگشت به ویژه قبل از انجام مناسک حج؛ عوارض بسیاری را به زائرین و خانواده ایشان و همچنین سازمان‌های ارائه دهنده خدمات حج؛ وارد می‌نمایند.

بیماریابی (Screening): کنترل بیماران مزمن و تأیید آمادگی جسمانی آنها برای انجام اعمال سنگین فیزیکی بخصوص در ایام تشریق؛ بسیار حائز اهمیت است و تجربه سال‌های اخیر مؤید کاهش معنی‌دار **مورتالیتی** و **موربیدیتی** زائرین در نتیجه افزایش سطح کیفی معاینات و استفاده از پزشکان مجرب در کاروان‌ها می‌باشد.

کلیات:

هدف از انجام معاینات پزشکی پس از ثبت نام اولیه متقاضیان حج در کاروان‌ها

معاینات و آزمایشات پزشکی بدو ثبت نام به سه منظور اصلی انجام می‌گیرد:

۱. احراز استطاعت جسمی - روانی متقاضیان حج
۲. شناسایی زائرین پرخطر دارای استطاعت جسمی و برنامه‌ریزی برای حفظ استطاعت آنان تا پایان سفر
۳. آشنایی کامل پزشک حج به عنوان مسئول سلامت زائران با وضعیت سلامتی و مشکلات جسمانی زائرین به منظور ارائه کاملترین خدمات درمانی در طول سفر و برنامه‌ریزی درمانی و تغذیه‌ای برای آنان قبل از شروع سفر.

جایگاه استطاعت جسمی در فریضه حج

استطاعت جسمی عبارتست از برخورداری از سلامتی جسمانی و روانی در حدیکه فرد بتواند اعمال و مناسک فریضه الهی حج را با آگاهی و در شرایط ویژه زمانی و مکانی آن بطور کامل انجام دهد. لذا استطاعت جسمی یکی از شروط اساسی شرکت در مراسم معنوی حج است.

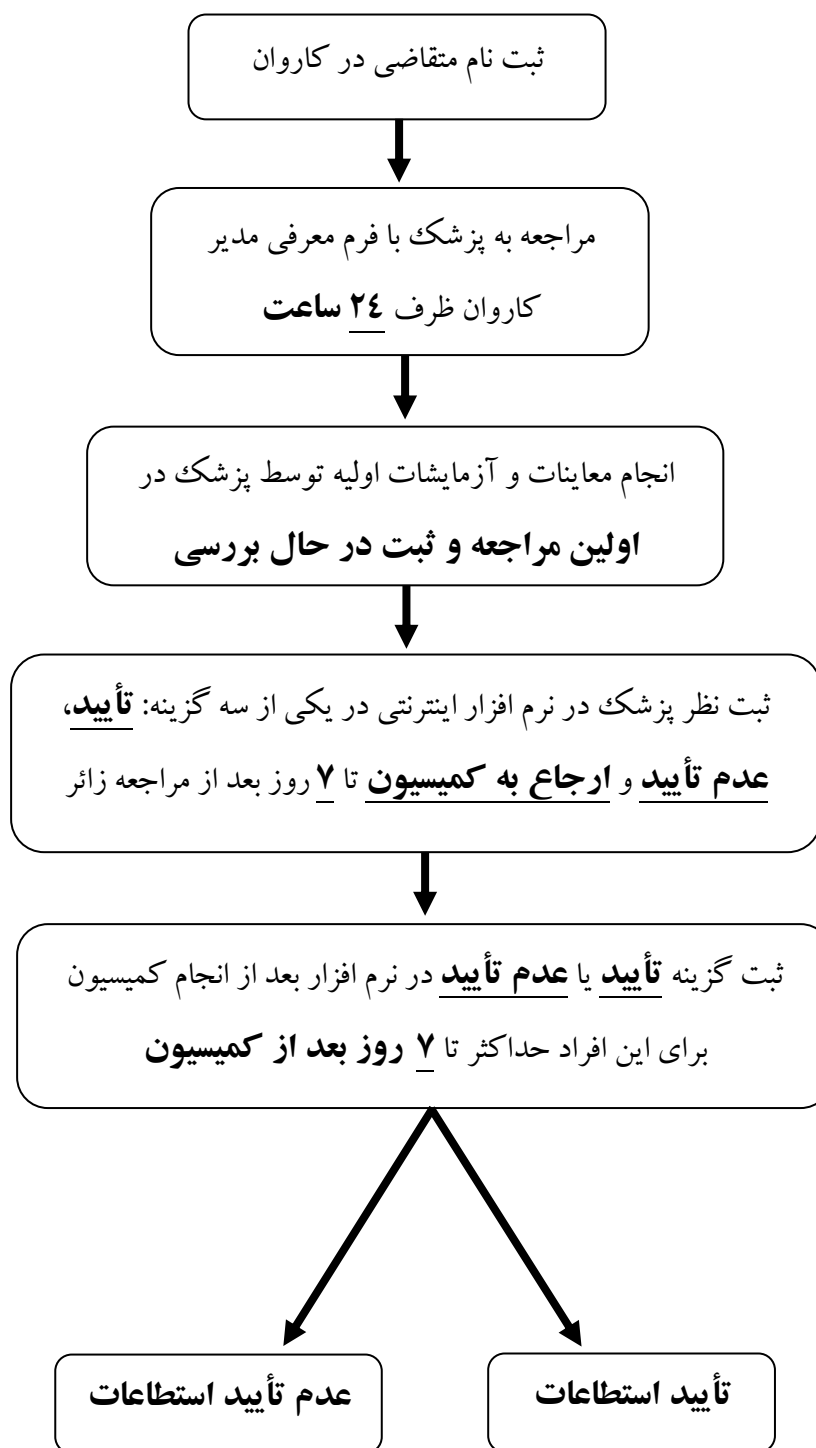
حتماً می‌دانید که دو شرط اساسی در واجب شدن فریضه حج برای هر فرد وجود دارد:

استطاعت مالی و استطاعت جسمی که اگر هر کدام از این دو شرط وجود نداشته باشد این فریضه از دوش فرد مسلمان ساقط و تکلیف از وی برداشته می‌شود.

چگونگی ارزیابی و احراز استطاعت جسمی

پزشک حج که با شرایط ویژه‌ای انتخاب شده است و کلیه مراحل و مناسک حج را با ویژگی‌های زمان و مکانی آن می‌شناسد، در بدو ثبت نام متقاضیان عزیز در کاروان‌ها، نسبت به درخواست آزمایشات و سپس انجام معاینات لازم در مورد تک تک آنان اقدام و در صورت لزوم از مشاوره‌های تخصصی، آزمایشات تکمیلی و نظر کمیسیون‌های پزشکی استفاده می‌نماید و در نهایت با در نظر گرفتن شرایط جسمی - روانی زائرین از یک سو و شرایط فریضه حج از سوی دیگر در مورد وجود یا عدم وجود استطاعت جسمی آنان اظهار نظر می‌نماید.

فرآیند کلی معاینات متقاضیان حج تمتع ۱۳۹۶

پزشکان حج تمتع ۹۶ پس از انجام معاینات و آزمایشات مندرج در این دستورالعمل و در صورت لزوم انجام مشاوره‌های تخصصی با پزشکان متخصص دارای سابقه تشریف به حج تمتع نسبت به تأیید یا رد استطاعت زائر اقدام خواهند نمود. البته باید به این نکته اساسی توجه داشت که یکی از فلسفه‌های وجود پزشک کاروان رساندن افراد به مرز استطاعت در صورت امکان و برنامه‌ریزی برای حفظ استطاعت آنان است.

پزشکان محترم حج تمتع ۹۶ تنها مرجع تصمیم‌گیری در مورد تأیید یا رد استطاعت متقاضیان حج کاروان خود می‌باشند.

کمیسیون‌های مشورتی استان‌ها بنابر صلاحدید و احساس نیاز پزشک کاروان، وی را در اتخاذ تصمیم و یا مجاب نمودن متقاضی یاری خواهند نمود. لکن در صورت اختلاف نظر چنانچه کمیسیون نظر به تأیید استطاعت متقاضی دهد، پزشک کاروان مجاز است نسبت به عدم تأیید وی در نرم افزار اقدام نماید.

پزشکان محترم حج در ثبت اطلاعات درمانی زائرین موظفند:

۱. اطلاعات اصلی درمانی هریک از متقاضیان نام نویسی شده در کاروان خود را بصورت **online** و از طریق سایت مرکز پزشکی حج و زیارت به آدرس www.HMC.IR، نرم افزار ثبت معاینات زائرین، در اولین زمان ممکن با وارد نمودن **کد ملی** خود بعنوان **شناسه** و **شماره نظام پزشکی** خود بعنوان **رمز** در فرم یک صفحه‌ای اینترنتی (شکل صفحه بعد) وارد و وضعیت **تأیید** یا **رد استطاعت جسمی** آنان را در کوتاهترین زمان ممکن در یکی از سه گزینه پایین همان صفحه (**تأیید مستقیم** - **عدم تأیید در سال جاری** و **ارجاع به کمیسیون**) ثبت نمایند.

تبصره ۱: دقت در انتخاب یکی از سه گزینه مذکور امری بسیار مهم و در صورت تیک زدن اصلاح مجدد آن در اختیار پزشک کاروان **نخواهد بود**.

۲. اطلاعات کامل درمانی زائرین تأیید شده را بصورت مکتوب در فرم مربوط به هر زائر تکمیل و در سامانه جامع ثبت معاینات وارد کنید.

تبصره ۲: در ثبت معاینات در ستون توضیحات، ضمن تأکید بر ثبت کامل معاینات و مفهوم بودن آن برای تمام همکاران، داروهای مصرفی نیز دقیق ثبت گردد.

تبصره ۳: نتیجه متخصصین مشاور در سطر مربوطه (توضیحات) به طور کامل درج گردد.

ورود

نام کاربری

کلمه عبور

کد امنیتی

پانصد و شصت و نه

کد امنیتی به رقم

به خاطر سپاری کلمه عبور

ورود

Physical Examination

Blood Pressure: /
111-145 / 66-90

Physical Disability: ندارد دارد

Paraclinical test

Hb 12-16
Opum Test: منفی مثبت

Cratinine 0.2-1.5
Pregnancy Test: منفی مثبت

FBS 81-115
EKG: غیر طبیعی طبیعی

آمار عملکرد

تعداد زکاتین مصرفی: 1
تعداد در حال بررسی: 1
تعداد تایید شده ها: 1
تعداد تایید با همراه: 1
تعداد عدم تاییدها: 0

کد کارکن	نام مدیر
100	رسول احمدی
101	رسول احمدی

تعداد کل زکاتین: 29991
تعداد زکاتین مرد: 29989
تعداد زکاتین زن: 2
میانگین سنی زکاتین: 226
تعداد افراد بالای 80 سال: 1

Positive Medical History

<p>Cardio Vascular</p> <p>☐ CHF</p> <p>☐ IHD</p> <p>☐ HTN</p> <p>☐ MI</p> <p>Infectivous</p> <p>☐ Hepatits-B</p>	<p>Elementry Track</p> <p>☒ Cirrhosis</p> <p>Neurology</p> <p>☐ CVA</p> <p>☐ Epilepsy</p> <p>☐ Dimentia</p>	<p>Hormone</p> <p>☐ Thyroid Disease</p> <p>☐ DM</p> <p>Psychiatry</p> <p>☐ Addiction</p> <p>☐ Multiple Sclerosis</p> <p>☐ Personality Disorder</p> <p>☐ PTSD</p>	<p>Urology</p> <p>☐ Dialysis</p> <p>☐ CRF</p> <p>Other</p> <p>☐ Limb Amputation</p> <p>☐ Anemia</p> <p>☐ Malignancy</p>
---	--	--	--

عملیات نهایی

توضیحات

نظر دکتر

در حال بررسی

تایید

تایید با همراه

ارجاع به کمپسین پزشکی

عدم تایید

کلیه حقوق این سایت متعلق به شرکت افلاک رسالتی پوزیتو داده ها میباشد

نکات اصلی:

از آنجا که پس از ثبت نام اولیه، ادامه فرآیند ثبت نام و اعزام متقاضی منوط به تأیید استطاعت جسمی و اعلام بلا مانع بودن اعزام وی توسط پزشک حج می باشد؛ لازم است معاینات، آزمایشات و دیگر اقدامات لازم در اولین زمان ممکن شروع و حتی الامکان نتیجه آن در اسرع وقت طبق زمانبندی فرآیند مذکور در صفحه قبل در نرم افزار اینترنتی ثبت و نیز طی تکمیل قسمت دوم فرم شماره ۱ به اطلاع مدیر کاروان رسانده شود.

مدیران محترم کاروانها قسمت مربوط به مشخصات فردی زائر و خدمه را در فرم شماره ۱ تکمیل و عکس جدید وی را نیز در محل تعیین شده الصاق و مهور می نمایند و جهت اظهار نظر به پزشک کاروان تحویل میدهند. پزشکان از معاینه زائرین بدون ارائه معرفی نامه عکس دار خودداری نمایند.

✓ معاینه و آزمایشات مدیران، روحانیون کاروانها، عوامل محترم کاروان و عوامل محترم مجموعه هر استان لازم است دقیقاً توسط پزشکان حج در آن استان انجام گیرد و در مورد امکان یا عدم امکان تشریف آنان اعلام نظر شود.

گواهی سلامت ضمن تکمیل فرم شماره ۳ توسط پزشک مزبور، به نماینده مرکز پزشکی حج و زیارت آن استان مراجعه کنند.

محل الصاق عکس	(فرم شماره ۱)
	نام و نام خانوادگی زائر: _____ جناب آقای دکتر: _____ پزشک محترم معاینه کننده: _____
خواهشمند است پس از انجام معاینات پزشکی در خصوص امکان تشریف این زائر اعلام نظر فرمائید.	
تاریخ	مهر و امضاء مدیر کاروان
جناب آقای: _____ مدیر محترم کاروان شماره: _____ احتراماً، با توجه به معاینات و آزمایشات انجام شده، اعزام خانم/آقای _____ از نظر پزشکی بلا مانع است.	
تاریخ	مهر و امضاء پزشک حج تمتع

*** عوامل کاروان : به مدیر، معاون، و خدمه کاروان ها گفته می شود .**

*** عوامل مجموعه : به مدیر، پزشک، انباردار، مأمور پذیرایی و خدمه زن هتل ها گفته می شود.**

✓ کارت گواهی سلامت عوامل کاروان ها و و عوامل مجموعه ها با توجه به دستورالعمل مربوطه توسط نماینده مرکز پزشکی حج استان تکمیل و صادر خواهد شد.

✓ معاینات عوامل کاروان ها و عوامل مجموعه ها همواره از حساسیت ویژه ای برخوردار بوده و این افراد می بایست با دقت خاص و در نزدیکترین زمان ممکن به اعزام، بررسی و معاینه گردند.

✓ نظر به اینکه آزمایشات عوامل محترم کاروان ها و مجموعه ها معمولاً توسط مسئولین بهداشتی عربستان تکرار خواهد شد، لذا لازم است کلیه آزمایشات (بویژه از نظر ابتلاء به بیماری های واگیردار) با نهایت دقت در مکان های دولتی مورد تأیید نماینده مرکز پزشکی صورت پذیرد.

✓ **تست اعتیاد کلیه عوامل کاروان و مجموعه ها حتماً باید بروش T.L.C و در مراکز آزمایشگاهی معتبر و قابل وثوق انجام و ضمیمه گردد.**

✓ ویزیت و معاینه های غربالگری توسط پزشک حج رایگان و سایر هزینه ها از قبیل رادیوگرافی، آزمایشات، نوار قلب، تست ورزش، ویزیت پزشکان مشاور و کمیسیون مشورتی استان مطابق با تعرفه های قانونی از زائر اخذ می گردد.

✓ براساس برنامه پیش بینی شده، نتیجه معاینات اکثریت متقاضیان که مشکل خاصی ندارند می باید **حداکثر تا ۷ روز پس از مراجعه به پزشک مشخص گردد** و اقلیتی که نیازمند بررسی بیشتر و یا اخذ نظر کمیسیون هستند نیز گزینه در حال بررسی در فرم اینترنتی برای آنان ثبت و حداکثر تا **۷ روز** تعیین تکلیف شوند. با این حال نظر به اینکه احتمال ثبت نام متقاضیان جدید تا آخرین روزهای اعزام نیز وجود دارد، حفظ آمادگی برای معاینات آنان در کلیه سطوح فوق الذکر تا زمان آخرین اعزام در استان ها ضروری است.

✓ همانطور که از نحوه سیر معاینات نیز استنباط خواهید نمود، تنها در زمانی که استطاعت جسمی زائر بطور کامل تأیید شد گزینه تأیید استطاعت در نرم افزار اینترنتی ثبت و فرم شماره (۱) به زائر تحویل می گردد و لازم است از مهر کردن و یا تحویل دادن فرم هایی که استطاعت جسمی زائر کاملاً محرز نشده جدداً خودداری شود.

✓ اگرچه مدیران کاروان ها فقط نسبت به اعزام زائرینی اقدام خواهند نمود که در نرم افزار معاینات تأیید شده و فرم شماره ۱ ممهور شده به مهر و امضاء پزشک حج را دارا هستند.

✓ کلیه زائرین می بایست پس از انجام معاینات پزشکی، علیه بیماری مننژیت واکسینه شوند و انجام آن نیز با مهر استاندارد بین المللی در محل مشخص شده در کارت مخصوص ایمن سازی با ذکر تاریخ به زبان انگلیسی تأیید گردد. ضمناً به زائرین تأکید گردد که کارت مذکور را در زمان خروج از کشور و در قسمت های گمرکی به همراه داشته باشند. انجام واکسیناسیون برای کلیه افراد عازم حج اعم از زائر، روحانی کاروان، عوامل کاروان، عوامل مجموعه، پزشکان و ... الزامی می باشد.

✓ رؤیت کارت بین‌المللی تلقیح واکسن مننژیت که از زمان تلقیح آن می‌بایست کمتر از ۲ سال گذشته باشد برای تکمیل معاینات کلیه زائرین و عوامل الزامی است.

✓ کلیه متقاضیان حج ۹۶ که دارای سابقه بیماری‌های تنفسی (آسم و COPD)، بیماری‌های همراه با کاهش سیستم ایمنی و یا مصرف داروهای تضعیف‌کننده سیستم ایمنی نسبت به تلقیح **واکسن پنوموواکس** بر حسب تشخیص پزشک معاینه‌کننده مربوطه اقدام نمایند.

نحوه انجام معاینات توسط پزشک معاینه‌کننده حج تمتع ۹۶

معاینات قبل از اعزام، زائرین و عوامل کاروان از مهمترین مسئولیت‌های پزشکان حج تمتع است، لذا ضروری است که دستورالعمل نحوه انجام معاینات به کرات مطالعه شده و در صورت وجود هرگونه سؤال یا ابهامی با نمایندگان مرکز پزشکی دراستان‌ها و یا دفتر مرکز در تهران از طریق پست الکترونیک این مرکز به نشانی INFO@HMC.IR مطرح نموده پاسخ خود را دریافت نمایند. کلیه دستورالعمل‌های لازم و مطالب آموزشی و توجیهی نیز متعاقباً از طریق پایگاه اینترنتی مرکز پزشکی در دسترس شما قرار خواهد گرفت. نحوه انجام معاینات سطح اول به شرح ذیل می‌باشد:

(جدول نحوه انجام معاینات و آزمایشات بر حسب سن و جنس)

ردیف	سن زائـر	دستـورالعمل
۱	کلیه متقاضیان کمتر از ۵۰ سال	معاینات دقیق بالینی + آزمایشات Gr, F.B.S, CBC + بتا HCG برای کلیه بانوان
۲	کلیه متقاضیان بالاتر از ۵۰ سال	موارد بند ۱ + C.XRay , EKG
۳	مردان ۶۰-۴۰ سال و زنان ۶۰-۵۰ سال در صورت دارا بودن دو ریسک فاکتور دیابت و پرفشاری خون	موارد مربوط به ردیف ۲ + مشاوره تخصصی قلب
۴	افراد بدون سابقه دیابت که دارای $FBS > 126$ افراد دیابتک $FBS > 200$	مشاوره داخلی الزامیست
۵	کلیه متقاضیان بالاتر از ۶۰ سال	موارد بند ۲ + مشاوره تخصصی قلب + در صورت لزوم بند ۴
۶	متقاضیان کلیه سنین	۱. آزمایشات تکمیلی و مشاوره تخصصی در هر رشته براساس احساس نیاز و صلاحدید پزشک معاینه کننده (خصوصاً مشاوره روانپزشکی) ۲. تست اعتیاد TLC در صورت وجود هرگونه شک به این موضوع

تذکرات:

۱. زمان شروع معاینات بلافاصله پس از دریافت ابلاغ حکم توسط پزشک در نظر گرفته شده است .
۲. مسئولیت اصلی تأیید یا رد استطاعت جسمی زائرین و پاسخگویی به تبعات ناشی از این امر چه در ایران و چه در عربستان به عهده پزشکان معاینه کننده حج تمتع ۹۶ می باشد .
۳. پزشکان حج شخصاً مسئول دقت در مطابقت عکس الصاقی روی فرم شماره ۱ با زائر معاینه شونده در هنگام معاینه و کلیه مراحل بعدی می باشند.

۴. ویزیت و انجام معاینات قبل از اعزام که توسط پزشکان حج انجام می‌شود کلاً رایگان بوده و وجهی از این بابت از زائرین دریافت نشده و به پزشک نیز پرداخت نخواهد گردید.
۵. در صورت نیاز به انجام مشاوره، پزشکان حج می‌بایست از نظرات متخصصین دارای سابقه تشریف به حج تمتع استفاده نمایند.
۶. اقدامات تشخیصی زائرین (آزمایشگاه، رادیولوژی، تست ورزش، اکوکاردیوگرافی و...) ترجیحاً باید در مراکز دانشگاهی و دولتی دارای کیفیت مطلوب انجام پذیرد.
۷. پزشکان حج موظف به بررسی وضعیت واکسیناسیون مننژیت زائرین می‌باشند و نهایتاً مهر نمودن و تحویل فرم شماره (۱) به زائرین منوط به رویت کارت بین‌المللی مخصوص واکسیناسیون مننژیت (که تا زمان اعزام حداکثر ۲ سال از تاریخ تلقیح نگذشته باشد) خواهد بود.
۸. در خصوص زائرینی که از نظر پزشک حج و با توجه به مشاورات انجام شده منعی برای سفر ندارند، قسمت تحتانی فرم شماره ۱ (در جای مشخص پس از تکمیل معاینات و ثبت online اطلاعات) توسط پزشک معاینه کننده مهر و امضاء شده تحویل زائر می‌گردد.
۹. پزشکان حج باید برای کلیه زائرین مبتلا به بیماری‌های مزمن و یا پرخطر (*High-Risk*) حتماً برنامه ویزیت مجدد نزدیک به اعزام (ترجیحاً ۱۵ روز قبل از اعزام) را با هماهنگی مدیر کاروان مربوطه انجام دهند و آموزش‌های ویژه آنان را برگزار نمایند.
۱۰. بیماران پرخطر کسانی هستند که از نظر پزشک مربوطه واجد استطاعت جسمی می‌باشند ولی در طول سفر نیاز به مراقبت و کنترل بیماری آن‌ها وجود دارد.

موارد دارای حساسیت ویژه

همانگونه که مستحضرید و بررسی عملکرد سنوات گذشته نیز مؤید آن می‌باشد، مهمترین عامل کاهش مرگ و میر در جریان حج، دقت در معاینات قبل از اعزام زائرین می‌باشد، از آنجائیکه مسئولیت اصلی انجام این معاینات با پزشکان محترم حج معاینه کننده، لذا یکی از معیارهای اصلی در ارزیابی پزشک حج شناسایی این موارد است و پزشکانی که در بین زائرین تحت پوشش کاروان آنها هیچ یک از موارد ذیل مشاهده نشود؛ از امتیاز ارزشیابی بالایی بعنوان ملاک همکاری های آتی با مرکز پزشکی برخوردار خواهند گشت .

۱. اعتیاد

۲. مرگ و میر در طول سفر در صورت ارتباط علت مرگ با بیماری زمینه‌ای قابل تشخیص در زمان قبل از اعزام

۳. حاملگی

۴. بیماری روانی مزمن کنترل نشده

۵. بیماری واگیردار (بویژه در میان عوامل کاروان که از اهمیت بسیار بالا چه از جهت خطر انتشار بیماری و چه از نظر حیثیتی برای جمهوری اسلامی ایران برخوردار خواهد بود).

۶. بیماران کانسری فعال تحت درمان.

لذا مجدداً از کلیه همکاران و دست‌اندرکاران درخواست می‌نمائیم که نهایت کوشش خود را در راستای شناسایی این موارد بعمل آورند.

معاینات و تکمیل کارت گواهی سلامت عوامل کاروان و عوامل مجموعه

معاینه عوامل کاروان توسط پزشک معاینه کننده حج ۹۶ و معاینه عوامل مجموعه و مدیران و روحانیون کاروان توسط نماینده استانی انجام و کارت سلامت صادر می‌گردد. با توجه به حساسیت ویژه‌ای که در معاینات عوامل موجود است و قبلاً نیز به آن اشاره شد حتماً نتایج آزمایشات درخواستی را دقیقاً در محل مربوطه ثبت نمایید. (موارد طبیعی بصورت *NL* و در صورت وجود مشکل، نوع بیماری قید گردد).

✓ *Stool Exam*: حتماً ۳ بار انجام شود و نتیجه ثبت گردد.

✓ *Stool culture*: از نظر بررسی سالمونلا و ... انجام شده و نتیجه ثبت گردد.

✓ *C.X.Ray*: نتیجه گزارش گرافی سینه در این قسمت ثبت گردد.

✓ *Skin Fungal & Infections*: کلیه خدمه می‌بایست از نظر ابتلاء به ضایعات قارچی یا عفونی پوست بررسی گردیده و نتیجه آن ثبت گردد.

✓ *Opium Test*: انجام تست اعتیاد به روش *TLC* و در مراکز آزمایشگاهی نیروی انتظامی یا پزشکی قانونی برای کلیه عوامل ضروری می‌باشد که نتیجه آن در این قسمت بصورت *Positive* یا *Negative* ثبت خواهد شد.

✓ *Skeletal*: با توجه به سختی کار عوامل در این سفر و لزوم سلامت جسمانی و داشتن نیروی کافی جهت خدمت به زائر انجام معاینات عصبی عضلانی به ویژه معاینات ستون فقرات و دیسک‌های بین‌دنده‌ای الزامی است.

✓ *Others*: نتایج سایر آزمایشات درخواستی بر اساس شواهد بدست آمده از معاینات در این قسمت ثبت می‌گردد.

✓ در صورت طبیعی بودن کلیه آزمایشات و معاینات قسمت مربوط به تأیید سلامت؛ فرم شماره ۳ توسط پزشک حج و سپس توسط نماینده مرکز پزشکی حج مهر و امضاء گردیده و تحویل عوامل می‌گردد.

✓ لازم به ذکر است که نمایندگان مرکز پزشکی حج و زیارت می‌بایست از تحویل کارت به عوامل بیمار یا مبتلا به موارد منع اعزام خودداری نمایند.

چک لیست معاینات

در این بخش ضمن ارائه چک لیست معاینات و سوابق، بیماری‌های مهمی که می‌توانند در ایام انجام اعمال حج برای زائر مشکل‌ساز گردند و یا بیماری‌هایی که ممکن است در طول سفر تشدید شوند را از باب یادآوری و جهت سهولت و تسریع کار خاطر نشان می‌سازیم. لازم بذکر است که روح کلی انجام این معاینات در قالب بررسی توانایی جسمی و روحی زائر برای انجام اعمال و مناسک سنگین حج تمتع و در آن شرایط دشوار می‌باشد تا با شناخت دقیق از سلامت زائر و یافتن نقاط آسیب‌پذیر احتمالی قبل از سفر، پیشگیری و یا درمان‌های پروفیلاکتیک توسط تیم پزشکی (اعم از پزشکان معاینه کننده یا مشاوران تخصصی آنها) به زائرین ارائه گردیده و یا عدم استطاعت بدنی ایشان محرز و اعلام شود.

<i>Skin</i>	بیماری‌های پوستی واگیردار، ضایعات قارچی، کهیر مزمن، آنژیوادم، پمفیگوس و ...
<i>HEENT</i>	(مربوط به معاینه سر، گردن، گوش، حلق و بینی و چشم‌هاست) بیماری‌های اوتیت مزمن، سینوزیت مزمن، ایستاکسی‌های شدید و مکرر، رینیت آلرژیک، وضعیت سلامت کلی دندان‌ها (چون امکان ارائه خدمات دندانپزشکی در عربستان میسر نیست) ارزیابی کلی شنوایی، سرگیجه و وزوز گوش، سرطان‌های نواحی مربوطه، ارزیابی کلی حدت بینایی و میدان بینایی، کاتاراکت، گلوکوم، عیوب انکساری و مناسب بودن عینک لنزهای تماسی، بزرگی غدد لنفاوی گردنی و تیروئید و ...
<i>Respiratory</i>	آسم، COPD، CF، آمبولی ریه، عفونتهای ریوی، سرطان ریه، T.B و ... (شایعترین علت مرگ و میر در سنوات گذشته بیماریهای قلبی و ریوی بوده است)
<i>Cardiovascular</i>	بیماری‌های ایسکیمیک قلبی (آنژین قلبی و I.M.I)، اختلالات ریتم (حمله‌ای یا دائم)، بیماری‌های مادرزادی و دریچه‌ای، هایپرتنشن، آنوریسم و دیسکسیون آئورت، سابقه جراحی قلبی و ...
<i>Gastrointestinal</i>	بیماری‌های پپتیک، IBS، IBD، اسهال و یبوست مزمن، GI Bleeding (زمینه‌ها مشخص شود)، سرطان‌های دستگاه گوارش، زردی، هپاتیت، کله سیستیت، سنگ‌های صفراوی، ضایعات دردناک مقعد و ...
<i>Endocrine</i>	هیپوتیروئیدی، هیپرتیروئیدی، اختلالات آدرنال، دیابت ملیتوس، استئوپوروز پیشرفته (بخصوص در زنان یائسه) چاقی‌های شدید، هیپرلیپدمی و ...
<i>Hematology</i>	آنمی شدید، اختلالات انعقادی، مصرف آنتی‌کواگولان‌ها، سرطان‌ها و ...
<i>Musculoskeletal</i>	هرنسی دیسک بین مهره‌ای، استئوآرتروز (بخصوص در مفاصل زانو و لگن (Weight Bearing))، سابقه تروما و شکستگی در اندام‌ها و ستون فقرات، لوپوس، اسکروز سیستمیک، پلی‌میوپاتی‌ها، واسکولیت‌ها، آرتريت روماتوئید، اسپوندیلوآرتروپاتی‌ها، کریستال آرتروپاتی‌ها (نقرس و نقرس کاذب)، آمپوتاسیون‌ها و ...
<i>Psychiatry</i>	اختلالات خلقی (دپرشن و مانیا)، اختلالات اضطرابی، اختلالات وسواسی، دلبیریوم، اسکیزوفرنی، سابقه خودکشی، داروهای روانپزشکی مصرفی، سابقه PTSD و سابقه بستری در بخش‌های روانپزشکی و ...
<i>Neurology</i>	تشنج، حوادث عروق مغزی (C.V.A)، سنکوپ، پارکینسون، اختلالات حرکتی، سرطان‌ها، مولتیپل اسکلروز و ...
<i>Genitourinary</i>	حاملگی، سرطان‌ها، خونریزی‌های نرمال یا غیرنرمال (حتماً به متخصص زنان معرفی شوند) عفونت‌های ادراری، سنگ‌های ادراری، BP، بی‌اختیاری ادراری، پیوند کلیه، CRF، دیالیز و ...

- ✓ در صورت وجود بیماری‌های ذکر شده در جدول و یا سایر بیماری‌ها در کلیه مراحل معاینات حتماً مشاوره تخصصی با متخصصان مربوطه که دارای سابقه تشریف به حج واجب دارند انجام گرفته و نتیجه منعکس گردد.
- ✓ در خصوص زائرین مبتلا به بیماری‌های مزمن نیز بهتر است **نظریه پزشک معالج** در خصوص توانائی انجام اعمال، توصیه‌های پزشکی و **رژیم داروئی** اخذ و علاوه بر ضمیمه پرونده پزشکی در دفترچه معاینات و برنامه نرم‌افزاری **online** بصورت **کامل، روشن و مفهوم** نیز ثبت گردد.

کمیسیون‌های مشورتی استانی

این کمیسیون برای کمک به پزشک حج جهت تصمیم‌گیری یا پاسخ به اعتراض متقاضی در موارد ذیل متشکل از پنج نفر پزشک متخصص دارای سابقه تشریف به حج و ترجیحاً عضو هیئت علمی دانشگاه از رشته‌های: **قلب، داخلی، روانپزشکی، مغز و اعصاب و ارتوپدی** می‌باشد و با حضور نماینده مرکز پزشکی و پزشک کاروان مربوطه در استان تشکیل می‌گردد. کلیه زائرین ارجاعی می‌بایست به همراه پزشک معاینه کننده خود و با دردست داشتن فرم ارجاع به کمیسیون (فرم شماره ۲) به این کمیسیون معرفی گردند. تأکید می‌گردد پزشکان کاروان ملزم به همراهی فعال زائرین کاروان خود در جلسات کمیسیون می‌باشند و پس از مشورت با اعضای کمیسیون و ارائه دلایل خود رأساً نسبت به اتخاذ تصمیم مبادرت خواهند نمود.

کدام زائرین به کمیسیون استانی ارجاع می‌شوند؟

- ✓ زائرینی که پزشک حج با وجود بررسی‌ها و مشاورات تخصصی انجام شده، قادر به تصمیم‌گیری نهائی در مورد آنها نمی‌باشد.
- ✓ زائرینی که عدم استطاعت جسمی آنها توسط پزشک حج محرز شده و خودشان به نظریه مذکور اعتراض دارند.
- ✓ بیماری‌هایی که در قسمت «موارد خاص» به آنها اشاره شده است به شرط هر گونه تردید در تصمیم‌گیری
- ✓ بطور کلی هر زائری را که پزشک حج صلاح بداند و احساس نیاز نماید.

❖ در نهایت تصمیم گیرنده اصلی پزشک معاینه کننده حج ۹۶ می‌باشد و نظریه کمیسیون جنبه مشورتی دارد.

فرم ارجاع زائرینی که سلامتی ایشان توسط کمیسیون تأیید شده پس از درج نتیجه کمیسیون در قسمت مربوطه (فرم شماره ۲) می‌بایست به مهر و امضاء نماینده استانی مرکز پزشکی رسیده و به پزشک حج عودت داده شود.

لازم بذکر است: بمنظور امکان پاسخگویی سریعتر و آسانتر به متقاضیان ارجاع شده به کمیسیون، جلسات این کمیسیون‌ها تا پایان موعد اعلام نهائی اسامی مردودین به تعداد ۱ یا ۲ جلسه تشکیل خواهد گردید، که لازم است برای اطلاع از برنامه آن با نماینده مرکز پزشکی حج و زیارت در استان خود تماس حاصل فرمایید.

بِسْمِ تَعَالَى

فرم شماره ۲ تمتع

ممل

الصاق

عکس

فرم ارجاع متقاضیان حج به کمیسیون مشورتی استان

مشخصات متقاضی

نام و نام خانوادگی :

نام پدر :

تاریخ تولد :

شماره کاروان :

نام مدیر کاروان :

نظرات پزشک حج تمتع ۹۶

علت کلی ارجاع به کمیسیون :

توضیحات:

مهر و امضای پزشک حج تمتع

تاریخ

بررسی‌های کمیسیون

توضیحات	نتیجه		نوع معاینه یا اقدام بااراکلینیک
	Neg	Pos	

اعضاء کمیسیون :

نام و نام خانوادگی، مهر و امضاء	نام و نام خانوادگی، مهر و امضاء	نام و نام خانوادگی، مهر و امضاء	نام و نام خانوادگی، مهر و امضاء	نام و نام خانوادگی، مهر و امضاء
---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------

نظریه :

الف ب

مهر و امضاء نماینده مرکز پزشکی حج و زیارت

موارد مشمول منع مطلق اعزام

در موارد زیر عدم استطاعت جسمی متقاضی قطعی است و می‌بایست از اعزام وی اکیداً جلوگیری شود:

۱. ناتوانی جسمی شدید. (عدم توانائی در انجام امور شخصی روزانه)
۲. سرطان کنترل نشده و یا تحت درمان فعال .
۳. اعتیاد به مواد مخدر به هر شکل و به هر میزان .
۴. بیماریهای عفونی واگیردار کنترل نشده . (مثل : TB، هیپاتیت و ...)
۵. حاملگی (مگر اینکه تا ۴۰ روز قبل از اعزام زایمان واقع شود).
۶. بیماریهای روانی کنترل نشده .
۷. بروز سکته قلبی ظرف ۶ ماه قبل از اعزام.
۸. بروز سکته مغزی با وجود عارضه شدید (مثل فلج یک طرفه و یا پا)
۹. نارسایی قلبی با فانکشن کلاس ۳ یا ۴.
۱۰. عمل جراحی قلب باز تا ۳ ماه قبل از اعزام.
۱۱. COPD و آسم کنترل نشده .
۱۲. سیروز پیشرفته CHILD C
۱۳. عقب ماندگی ذهنی

موارد خاص:

پزشکان حج می بایست به مواردی از قبیل بیماری‌های ذیل توجه ویژه‌ای معطوف داشته و پس از انجام مشاوره تخصصی یا اقدامات تشخیصی نسبت به تعیین تکلیف نهایی متقاضی حج ۹۶ اقدام نمایند .

۱. بیماران با سابقه انفارکتوس میوکارد، بیماری مزمن قلبی، اعمال جراحی قلب و عروق، فشارخون شریانی کنترل نشده
۲. بیماران مبتلا به دیابت کنترل نشده .
۳. افرادی که تا ۶ ماه قبل از اعزام تحت اعمال جراحی بزرگ از قبیل جراحی مغز، اعمال وسیع شکم، قفسه صدری و غیره قرار گرفته اند.
۴. نارسایی پیشرفته کبد (سیروز) و کلیه، بیماری های ریوی، نارسائی احتقانی قلب و آسم.
۵. بیماران مشکوک به اعتیاد به مواد مخدر.

۶. سابقه هر گونه اختلال یا بیماری روانی نظیر:

- سابقه PTSD
 - سابقه مصرف داروهای سایکوتراپی .
 - سابقه اختلال درک و شناخت .
 - سابقه اختلال و اشکال در حافظه .
 - سابقه اضطراب و افسردگی .
 - سابقه هذیان یا توهم .
 - سابقه وسواس فکری و عملی .
 - سابقه بیماری روانی شناخته شده در خانواده .
۷. مواردی که به هر دلیلی در حین معاینات به بیماری روانی مشکوک شویم .
۸. اختلالات بینائی
۹. صرع
۱۰. مشاوره روانپزشکی در مورد افراد مشکوک ضروری می باشد.

سه نکته اساسی

۱. در سال جاری با تمهید مناسب سازمان محترم حج و زیارت محدودیتی در واگذار نمودن فیش حج تمتع برای افراد دارای اولویت وجود ندارد و لذا درخواستی از پزشکان همانند سال های گذشته جهت رد استطاعت بمنظور فراهم شدن امکان واگذاری اولویت نیز مطرح نخواهد بود.
 ۲. در سال جاری نباید هیچکس با عبارت (بشرط داشتن همراه) تأیید استطاعت گردد زیرا این امر هیچ معنای واقعی ندارد و کسی بواسطه داشتن همراه مستطیع نمی شود.
 ۳. پزشکان محترم لازم است مطالب آموزشی ارائه شده مرکز پزشکی را حداقل طی ۴ جلسه برای زائران هر کاروان ارائه نمایند.
- در خاتمه مرکز پزشکی حج ضمن آرزوی قبولی طاعات و خدمات کلیه پزشکان و دیگر دست اندرکاران امور حج و زیارت، توجه و رعایت مفاد دستورالعمل فوق الذکر را مورد تأکید مجدد قرار می دهد.

مرکز پزشکی حج و زیارت

هراثانی

فرم شماره ۳

فرم معاینات عوامل مجموعه

الصاق

عکس

الزامی است

نام و نام خانوادگی فرزند متولد

کد ملی استان شماره کاروان سمت کاروان:

امضاء و مهر پزشک کاروان

امضاء و مهر مدیر کاروان

علائم حیاتی: BP: PR: RR: B.W:

نتیجه آزمایشات:

HCT:
Hb:
Cr:
FBS:
TLC (op.t)
TG:
Chol:
Stool Ex (op)×1
U/A:
β HCG (ویژه بانوان):
EKG:
C.X.R:
Skin Test :(Fungal)

تاریخچه پزشکی:

COPD
 IHD
 HTN
 HLP
 MS
 Epilepsy
 Malignancy
 CRF
 CVA
DM
MI
Dementia
PTSD
Psychiatric disorder

➤ نام بیماری‌های زمینه‌ای یا مزمن دیگر: که در حال حاضر تحت کنترل و درمان می‌باشد نمی باشد

➤ سابقه عمل جراحی یا بستری در بیمارستان دارد؟ خیر بله، علت:

➤ حساسیت دارویی دارد؟ خیر بله، نام دارو:

➤ سمعک- اندام مصنوعی خیر بله، نام اندام

➤ نتایج مشاوره‌های تخصصی انجام شده

نظریه نهایی پزشک حج تمتع

نماینده محترم مرکز پزشکی حج و زیارت در استان بدینوسیله تأیید می‌گردد ایشان معاینات، آزمایشات و سایر موارد پاراکلینیکی را در مرکز بهداشتی، درمانی آزمایشگاه انجام داده و توسط اینجانب بررسی گشته است، مراتب جهت صدور کارت سلامت تقدیم می‌گردد.

نظریه نهایی نماینده استانی مرکز پزشکی حج و زیارت

متقاضی فوق خانم/ آقای بر اساس معاینات کلینیکی و نتیجه آزمایشات اخذ شده طبق دستورالعمل‌های صادره مرکز پزشکی حج و زیارت و مورد قبول سازمان حج و زیارت.
 درحال حاضر سالم می‌باشند و قادر به اعزام می‌باشند.
 به علت بیماری، نیازمند به درمان و کنترل بیماری بوده و قادر به اعزام به عنوا عوامل کاروان در حج سال جاری نمی‌باشد.